



Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. augusztus 21.
(OR. en)

12391/23

AGRI 469
AGRIFIN 99
AGRIORG 96
AGRILEG 162
DELECT 112

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. augusztus 21.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	C(2023) 5448 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2023.8.17.) az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a gyümölcs- és zöldségágazatra, egyes feldolgozott gyümölcs- és zöldségtermékekre, valamint a banánágazatra vonatkozó forgalmazási előírások tekintetében történő kiegészítéséről, valamint az 1666/1999/EK bizottsági rendelet, az 543/2011/EU és az 1333/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a C(2023) 5448 final számú dokumentumot.

Melléklet: C(2023) 5448 final



Brüsszel, 2023.8.17.
C(2023) 5448 final

A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2023.8.17.)

az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a gyümölcs- és zöldségágazatra, egyes feldolgozott gyümölcs- és zöldségtermékekre, valamint a banánágazatra vonatkozó forgalmazási előírások tekintetében történő kiegészítéséről, valamint az 1666/1999/EK bizottsági rendelet, az 543/2011/EU és az 1333/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről

INDOKOLÁS

1. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUS HÁTTERE

A mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet) megállapítja a gyümölcs- és zöldségágazatban, valamint a banánágazatban alkalmazandó forgalmazási előírásokra vonatkozó szabályokat. A rendelet egyúttal felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a szóban forgó ágazatokra vonatkozó forgalmazási előírásokról.

E felhatalmazáson alapuló jogi aktus célja az, hogy a gyümölcsökre és zöldségekre, valamint a banánra vonatkozó forgalmazási előírásokról szóló meglévő bizottsági rendeleteket hozzáigazítsa a közös piacszervezésről szóló rendeletben foglalt felhatalmazásokhoz, amelyek a Lisszaboni Szerződés által bevezetett felhatalmazásokra irányadó jogi kereten alapulnak. Ezek a felhatalmazások részben felhatalmazáson alapuló, részben pedig végrehajtási hatáskörökből állnak. Ezért az 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendeletet, az 1333/2011/EU bizottsági végrehajtási rendeletet és az 1666/1999/EK bizottsági rendeletet hatályon kívül kell helyezni, és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 290. és 291. cikkének megfelelően egy felhatalmazáson alapuló és egy végrehajtási jogi aktussal kell őket felváltani.

E felhatalmazáson alapuló jogi aktus másik célja „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia célkitűzéseivel való összhang megteremtése, különös tekintettel a fogyasztók fokozott tájékoztatására és az élelmiszer-pazarlás csökkentésére. Lehetőséget kínál továbbá a szabályok korszerűsítésére és egyszerűsítésére azáltal, hogy a gyümölcsökre és zöldségekre vonatkozó jogszabályokat összevonja a banánra és a szárított szőlőre vonatkozó jogszabályokkal, valamint törli az elavult rendelkezéseket.

Ezenkívül ez a felhatalmazáson alapuló jogi aktus az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottsága (ENSZ EGB) által kibocsátott minőségi előírások több módosításának megfelelően módosítja a meglévő forgalmazási előírásokat. A szükségtelen kereskedelmi akadályok elkerülése érdekében a számcára vonatkozó egyedi előírásokat indokolt összehangolni az ENSZ-EGB-előírásokkal.

E felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadásának nincsenek pénzügyi vonzatai.

2. AZ AKTUS ELFOGADÁSÁT MEGELŐZŐ KONZULTÁCIÓK

Az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet alapján létrehozott, a mezőgazdasági piacokkal foglalkozó szakértői csoport keretében mind a 27 tagállam szakértőinek bevonásával 2022. szeptember 23-án, 2022. október 26-án, 2022. november 22-én, 2023. január 24-én és 2023. március 24-én konzultációkra került sor különösen az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet hatálya alá tartozó szempontok (kertészeti termékek) tárgyában.

E találkozókön a Bizottság szolgálatai előterjesztették a szövegek módosított változatait, az előző találkozókön tett, illetve a Bizottsághoz írásban eljuttatott észrevételek és megjegyzések figyelembevételével. Az Európai Parlament szakértői megfigyelőként részt vehettek ezeken az üléseken.

Az érdekelt feleknek lehetőségük nyílt arra, hogy értékeljék a felhatalmazáson alapuló rendelet tervezetének különböző változatait, mivel közzétettük őket a bizottsági szakértői

csoportok nyilvántartásában. Az ennek alapján beérkezett észrevételeket a lehető legnagyobb mértékben figyelembe vettük.

Ezenkívül a felhatalmazáson alapuló rendelet tervezetének a minőségi jogalkotási portálon való közzététele révén a 2023. április 21. és 2023. május 19. között lefolytatott általános nyilvános konzultáció során is érkeztek észrevételek, amelyeket figyelembe vettünk.

Visszajelzés 41 érdekelt féltől érkezett, amelyek vállalkozásokat/vállalatokat, vállalkozói szövetségeket, nem kormányzati szervezeteket és szakszervezeteket képviselnek. A visszajelzések többsége (66 %) két tagállamból származik. A visszajelzések túlnyomó része a származási országnak a címkén való kötelező feltüntetését érinti. Több (többségben egy tagállam kereskedőitől és feldolgozóitól érkező) észrevétel rámutat arra, hogy a IV gamma termékekre vonatkozó rendelkezés kihívásokkal jár, kiemelve a költségeket és a gazdasági szereplők általi alkalmazkodás szükségességét. Ezek az észrevételek a jelek szerint figyelmen kívül hagyják, hogy a IV gamma termékek esetében a származási ország feltüntetésére vonatkozó kötelezettséget már a jelenlegi 543/2011/EU rendelet is előírta, és a felhatalmazáson alapuló rendeletre irányuló tervezet – a tagállamok kérésének megfelelően – csak egyértelműbbé teszi a vonatkozó jogi rendelkezést és a termékek meghatározását. E visszajelzések többsége azzal érvelt, hogy az új megfogalmazás megakadályozza számukra az olyan gyümölcs- és zöldségfélék felhasználását, amelyek nem felelnek meg a forgalmazási előírásoknak, ez pedig növeli az élelmiszer-pazarlás kockázatát. Más visszajelzések, különösen a termelők és a fogyasztói szervezetek észrevételei üdvözlik a származási ország feltüntetésére vonatkozó kötelezettség bevezetését, míg mások azt is kérik, hogy e kötelezettséget a fogyasztók megfelelő tájékoztatása érdekében még jobban terjesszék ki. A Bizottság úgy véli, hogy a tervezet megfelelő kompromisszum a fogyasztók által hozandó, kellően megalapozott döntések szükségessége és a bizonyos gazdasági szereplők alkalmazkodásával összefüggő kihívások között. Ez utóbbi megkönnyítése érdekében a tervezet kellően hosszú időt biztosít az új szabályok alkalmazására (2025. január 1.). Ezenkívül az élelmiszer-pazarlás kockázatával kapcsolatos észrevételek nyomán a tervezetet módosítottuk annak egyértelművé tételére, hogy a IV gamma termékek élvezhetik a különböző termékek és termékfajták keverékeire vonatkozó egyszerűsítés előnyeit, valamint hogy az e készítményekhez használt friss termékek mentesülnek a forgalmazási előírásoknak való megfelelés követelménye alól. Az is tisztázásra került, hogy a IV gamma termékekre a származási hely feltüntetésén kívül nem vonatkozik más általános vagy egyedi forgalmazási előírás. A jótékonyági szervezetektől kapott egyéb visszajelzések az adományozott gyümölcs- és zöldségfélék forgalmazási előírásai alóli mentességre vonatkoztak. A javaslat már jelenleg is mentességet biztosít a legtöbb követelmény alól, kivéve néhány elemet, amelyek azt hivatottak biztosítani, hogy az adományozott termékek állapota ne romoljon túlzott mértékben. Egyes beérkezett észrevételek nyomán egy olyan módosítást is bekerült a tervezetbe, amely tovább egyszerűsíti a kedvezőtlen éghajlati adottságú területeken termelt banánra vonatkozó forgalmazási előírásokat.

A WTO tagjai is értesítést kaptak.

3. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUS JOGI ELEMEI

Ez a felhatalmazáson alapuló jogi aktus az 1308/2013/EU rendelet 75. cikkének (2) bekezdésén, 76. cikkének (4) bekezdésén és 89. cikkén alapul.

A felhatalmazáson alapuló jogi aktus kiegészíti az egységes közös piacszervezésről szóló rendeletet azáltal, hogy összevonja és módosítja a forgalmazási előírásokra vonatkozóan a jelenleg az 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendeletben, az 1333/2011/EU bizottsági végrehajtási rendeletben és az 1666/1999/EK bizottsági rendeletben foglalt szabályokat, és

összehangolja őket „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiával, valamint módosítja a számocára vonatkozó egyedi forgalmazási előírást, továbbá hatályon kívül helyezi az 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendeletet, az 1333/2011/EU bizottsági végrehajtási rendeletet és az 1666/1999/EK bizottsági rendeletet.

A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2023.8.17.)

az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a gyümölcs- és zöldségágazatra, egyes feldolgozott gyümölcs- és zöldségtermékekre, valamint a banánágazatra vonatkozó forgalmazási előírások tekintetében történő kiegészítéséről, valamint az 1666/1999/EK bizottsági rendelet, az 543/2011/EU és az 1333/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 75. cikke (2) bekezdésére, 76. cikke (4) bekezdésére és 89. cikkére,

mivel:

- (1) Az 1308/2013/EU rendelet létrehozza a mezőgazdasági piacok közös szervezését, amely magában foglalja többek között a gyümölcs- és zöldségágazatot, a feldolgozottgyümölcs- és zöldségtermék-ágazatot, valamint a banánágazatot. A rendelet arra is felhatalmazza a Bizottságot, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat és végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a szóban forgó ágazatokra vonatkozó forgalmazási előírások tárgyában.
- (2) Az 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet² részletes szabályokat állapít meg a gyümölcs- és zöldségágazat, valamint a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazat tekintetében, és valamennyi friss gyümölcs- és zöldségfélékre vonatkozóan forgalmazási előírásokat rögzít, valamint a forgalmazási előírásoknak való megfelelés ellenőrzésére vonatkozó részletes rendelkezéseket ír elő. Az 1333/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet³ a banánra vonatkozó forgalmazási előírásokat, az említett forgalmazási előírásoknak való megfelelés ellenőrzésére irányadó szabályokat és a banánágazatban a tájékoztatásokra vonatkozó követelményeket állapít meg. Az 1666/1999/EK bizottsági rendelet⁴ részletes szabályokat állapít meg egyes szárított szőlőfajták minimális forgalmazási jellemzői tekintetében. E rendeletek elfogadására

¹ HL L 347., 2013.12.20., 671. o.

² A Bizottság 543/2011/EU végrehajtási rendelete (2011. június 7.) az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a gyümölcs- és zöldség-, valamint a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazatra alkalmazandó részletes szabályainak a megállapításáról (HL L 157., 2011.6.15., 1. o.).

³ A Bizottság 1333/2011/EU végrehajtási rendelete (2011. december 19.) a banánra vonatkozó forgalmazási előírások megállapításáról, e forgalmazási előírásoknak való megfelelés ellenőrzéséről és a banánágazatban a tájékoztatásokra vonatkozó követelményekről (HL L 336., 2011.12.20., 23. o.).

⁴ A Bizottság 1666/1999/EK rendelete (1999. július 28.) a szárított szőlő egyes fajtáinak minimális forgalmazási jellemzői tekintetében a 2201/96/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról (HL L 197., 1999.7.29., 32. o.).

az 1234/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ alapján került sor. Az 1234/2007/EK rendeletet azóta felváltotta az 1308/2013/EU rendelet, amely a Lisszaboni Szerződés által bevezetett felhatalmazásokra vonatkozó jogi kereten alapuló felhatalmazásokat tartalmaz.

- (3) A fent említett ágazatokra vonatkozó forgalmazási előírásokra, a megfelelőségi ellenőrzésekre és az értesítésekre vonatkozó szabályok harmonizálása és egyszerűsítése, a tapasztalatok fényében szükséges módosítások beépítése, valamint a szabályoknak az 1308/2013/EU rendeletben foglalt felhatalmazásokhoz való hozzáigazítása érdekében mindezeket a szabályokat helyénvaló egy felhatalmazáson alapuló rendelet és egy végrehajtási rendelet alkotta egyetlen szabályrendszerbe belefoglalni, továbbá hatályon kívül helyezni az 1666/1999/EK rendeletet csakúgy, mint az 543/2011/EU és az 1333/2011/EU végrehajtási rendeletet.
- (4) Az 1308/2013/EU rendelet 75. cikke (1) bekezdésének b), c) és d) pontja értelmében a Bizottság forgalmazási előírások bevezetéséről rendelkezhet a gyümölcs- és zöldségfélék, a feldolgozott gyümölcs- és zöldségtermékek és a banán tekintetében. Az 1308/2013/EU rendelet 76. cikkének (1) bekezdése értelmében a fogyasztók részére frissen történő árusításra szánt gyümölcs- és zöldségágazati termékeket kizárólag akkor lehet forgalmazni, ha azok épek, egészségesek és kereskedelmi minőségűek, továbbá ha fel van tüntetve a származási ország. Az említett rendelkezés egységes végrehajtása érdekében helyénvaló általános forgalmazási előírást megfogalmazni és annak részleteit meghatározni valamennyi friss gyümölcsre és zöldségre vonatkozóan.
- (5) Az 1308/2013/EU rendelet 76. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozó gyümölcsök és zöldségek esetében indokolt fenntartani az egyedi forgalmazási előírásokat relevanciájuk értékelése alapján, figyelembe véve különösen azokat a termékeket, amelyek kereskedelme az értéket tekintve továbbra is legnagyobb az Eurostat részletes nemzetközi áruforgalmi statisztikákat tartalmazó referencia-adatbázisában (Comext) tárolt adatok alapján.
- (6) A feldolgozott gyümölcs- és zöldségtermékek, valamint az érlelt banán nem tartozik sem az 1308/2013/EU rendelet 76. cikke (1) bekezdésének, sem pedig valamely egyedi forgalmazási előírásnak a hatálya alá. Mindazonáltal „A »termelőtől a fogyasztóig« stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát ételmiszerrendszerért” című, 2020. május 20-i bizottsági közlemény⁶ (a továbbiakban: „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia) összefüggésében az eredetmegjelölés releváns és szükséges a fogyasztók számára, hiszen szintén arra irányul, hogy a fogyasztók felelősségteljes módon fenntartható ételmiszereket választhassanak, éppen ezért az eredetmegjelölést az egyszerű műveletek, például szárítás vagy érlelés utáni közvetlen fogyasztásra szánt termékek esetében is kötelezővé kell tenni.
- (7) Tekintettel az Unióban forgalmazott banánfajták széles választékára és a sok különféle forgalmazási gyakorlatra, indokolt fenntartani az éretlen zöld banánra vonatkozó minimumkövetelményeket. A banánra vonatkozó forgalmazási előírásokat azonban helyénvaló a Codex Alimentariushoz igazítani, és a szükségtelen kereskedelmi akadályok elkerülése érdekében indokolt őket több fajtára kiterjeszteni. „A termelőtől

⁵ A Tanács 1234/2007/EK rendelete (2007. október 22.) a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről („az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet”) (HL L 299., 2007.11.16., 1. o.).

⁶ COM(2020) 381 final.

a fogyasztóig” stratégia keretében az élelmiszer-pazarlás és -veszteség csökkentése érdekében – különösen a darabolás rugalmasságának javítása révén – helyénvaló elhagyni azt a Codex Alimentariusban rögzített előírást, amely szerint egy fűrtön legalább négy banánnak kell lennie. A kitűzött célokra tekintettel helyénvaló lehetővé tenni a banántermelő tagállamok számára, hogy saját területükön nemzeti előírásokat alkalmazzanak saját termelésükre, feltéve, hogy ezek a szabályok nem ellentétesek az uniós előírásokkal, és nem akadályozzák a banán Unión belüli szabad forgalomba bocsátását.

- (8) Figyelembe kell venni, hogy az éghajlati tényezők megnehezítik a termelési feltételeket Madeirán, az Azori-szigeteken, Algarvében, a Kanári-szigeteken, Krétán, Lakóniában és Cipruson. Következésképpen az említett földrajzi területeken termesztett egyes banánok nem érik el a nemzetközi előírásban meghatározott minimális hosszt. Ezekben az esetekben engedélyezni kell az ilyen banánok forgalmazását.
- (9) A szükségtelen kereskedelmi akadályok elkerülése érdekében azokban az esetekben, amelyekben az egyes termékekre termékspecifikus forgalmazási előírást kell meghatározni, az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága (UNECE) által elfogadott előírásokat célszerű alkalmazni. Az a termék, amely tekintetében uniós szinten nem került sor termékspecifikus forgalmazási előírás elfogadására, akkor minősül az általános forgalmazási előírásnak megfelelőnek, ha a termékkel rendelkező személy igazolni tudja, hogy a termék megfelel az ENSZ-EGB valamely alkalmazandó előírásának.
- (10) „A termelőtől a fogyasztóig” stratégia és a fogyasztói érdekek figyelembevétele érdekében az e rendelet hatálya alá tartozó valamennyi ágazatra vonatkozó forgalmazási előírásoknak fenn kell tartaniuk a nemzetközi konszenzussal meghozott, magas színvonalú követelményeket, ugyanakkor az élelmiszer-veszteség és -pazarlás elkerülése érdekében ösztönözniük kell az alternatív felhasználásokat az előírások betartásának elmulasztása esetén. Ez vonatkozik minden olyan termékre, amely nem felel meg az ENSZ-EGB forgalmazási előírásai szerinti II. osztály követelményeinek, de még fogyasztható. Ezért bizonyos, feldolgozásra szánt vagy a termelő által közvetlenül a fogyasztóknak értékesített termékek esetében mentességet kell biztosítani a forgalmazási előírások alkalmazása alól.
- (11) Egyes gyümölcs- és zöldségtermékek rendelkezhetnek olyan jellemzőkkel, amelyek nem felelnek meg az alkalmazandó forgalmazási előírásoknak. Ugyanakkor e termékek hagyományos termesztése és helyi fogyasztása bizonyos területeken már meggyökeresedett lehet. Annak érdekében, hogy az uniós forgalmazási előírásoknak meg nem felelő, ám a helyi közösség általi fogyasztásra alkalmas termékek helyi forgalomba kerülhessenek, a szóban forgó termékeket mentesíteni kell az uniós forgalmazási előírások alól, kivéve, ha ez a mentesség valószínűleg akadályozza vagy torzítja a versenyt a belső piac jelentős részén, vagy vélhetően veszélyezteti a szabad kereskedelmet vagy a Szerződés 39. cikkében foglalt célkitűzések bármelyikének megvalósítását.
- (12) Több gyümölcs- és zöldségtermék eltérhet a forgalmazási előírásoktól annak érdekében, hogy ezzel csökkenthetők legyenek mind a kereskedők, mind az 1308/2013/EU rendelet 76. cikkének (4) bekezdése szerinti ellenőrzéseket végző hatóságok adminisztratív terhei. Mindazonáltal az eredetmegjelölés szükséges a fogyasztók számára, és összhangban „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia azon szakpolitikai irányvonalával, amely szerint több információt kell biztosítani ahhoz,

hogyan a fogyasztók tájékozottabb döntéseket hozhassanak, az ilyen termékek esetében kötelezővé kell tenni a származási ország feltüntetését.

- (13) Az adományozásra szánt termékekre vonatkozó forgalmazási előírásokat egyszerűsíteni kell annak érdekében, hogy a kereskedők adminisztratív terhei a minőség befolyásolása nélkül csökkenjenek. Amennyiben a terméken egyértelműen fel van tüntetve, hogy adományozásra szánják, az egyéb jelölési adatok használata opcionális. Mindazonáltal az adomány kedvezményezettjének védelme érdekében az adott terméknek meg kell felelnie a minőségre vonatkozó általános forgalmazási előírásnak.
- (14) Az ellenőrzések megfelelő és hatékony elvégzése érdekében a nem a fogyasztóknak szánt számlákon és kísérő dokumentumokon fel kell tüntetni a forgalmazási előírásokban szereplő egyes alapvető információkat.
- (15) Indokolt rendelkezni arról, hogy a forgalmazási előírások által előírt jelölési információkat jól látható módon kell feltüntetni a csomagoláson és/vagy címkén. A csalás és a fogyasztók félrevezetésének megelőzése érdekében indokolt rendelkezni arról, hogy a forgalmazási előírások szerint szükséges jelölési információknak még a vásárlás előtt a fogyasztó rendelkezésére kell állniuk, többek között távértékesítés esetén, ahol a tapasztalatok szerint fennáll a csalás és az előírások által biztosított fogyasztóvédelem megkerülésének a veszélye.
- (16) A fogyasztók termékosztály tekintetében történő megtévesztésének elkerülése érdekében a kiskereskedelmi forgalmazás vonatkozásában előírt tájékoztató adatok nem tartalmazhatnak olyan kifejezéseket, mint például a „kiváló minőségű”, a „prémium” vagy ehhez hasonló kifejezéseket, amelyek nincsenek szabályozva a termék tényleges minőségének meghatározása szempontjából, mindamelllett feltüntethető bármely olyan más információ – például a „légi úton szállított” vagy hasonló tényszerű információ –, amely nem vezeti félre a fogyasztót.
- (17) Annak érdekében, hogy a fogyasztók ne legyenek megtéveszthetők a termékek származásával kapcsolatban, a csomagoláson a származási országnak láthatóbbnak kell lennie, mint a csomagoló országának.
- (18) Az e rendelet hatálya alá tartozó különböző termékek vagy termékfajták keverékét tartalmazó csomagolási egységek bizonyos fogyasztói igényekre reagálva egyre gyakoribbá válnak a piacon. A tisztességes kereskedelem megkívánja, hogy az ugyanazon csomagolási egységben árult termékek vagy termékfajták minősége egységes legyen. Azon termékek esetében, amelyek tekintetében nincs elfogadott uniós előírás, az egységes minőség általános rendelkezések alkalmazásával biztosítható. Ezért címkézési követelményeket kell megállapítani a különféle termékek vagy termékfajták egyazon csomagolási egységben lévő keverékeire. A forgalmazási előírásokban meghatározottaknál kevésbé szigorúaknak kell lenniük, mivel a keverékek címkézése nagyobb terhet jelent, és alkalmazásuk akadályozhatja e termékek forgalmazását.
- (19) A harmadik országokból behozott gyümölcs- és zöldségféléknek meg kell felelniük a forgalmazási előírásoknak vagy a velük egyenértékű előírásoknak. Ezért meg kell állapítani azokat a feltételeket, amelyek alapján az importált termékek az uniós forgalmazási előírásoknak való megfelelés tekintetében egyenértékűnek tekinthetők.
- (20) Annak érdekében, hogy a gazdasági szereplőknek és a nemzeti hatóságoknak legyen elegendő idejük alkalmazkodni az e rendelettel bevezetett változásokhoz, ezt a rendeletet 2025. január 1-jétől indokolt alkalmazni.

- (21) Tekintettel arra, hogy lényegi kapcsolat áll fenn a forgalmazási előírásokra, a gyümölcs- és zöldségágazati termékeket érintő minőségi minimumkövetelményekre, valamint az importált termékek uniós forgalmazási előírásoknak való megfelelésére irányadó szabályokra vonatkozóan az 1308/2013/EU rendeletben foglalt felhatalmazások között, e szabályokat helyénvaló ugyanabban a felhatalmazáson alapuló jogi aktusban megállapítani,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

Bevezető rendelkezések

1. cikk

Tárgy és hatály

- (1) Ez a rendelet az 1308/2013/EU rendeletet kiegészítő szabályokat állapít meg a hivatkozott rendelet 75. cikkének (1) bekezdésében említett forgalmazási előírások, a hivatkozott rendelet 76. cikkében említett, frissen történő árusításra szánt gyümölcs- és zöldségágazati termékekre vonatkozó forgalmazási minimumkövetelmények, valamint a hivatkozott rendelet 89. cikkében említett, az importált termékek uniós forgalmazási előírásoknak való megfelelése tekintetében.
- (2) Ez a rendelet a következő ágazatokra és termékekre alkalmazandó:
- az 1308/2013/EU rendelet 1. cikke (2) bekezdésének i) pontja szerinti gyümölcs- és zöldségágazat;
 - a 0804 20 90, a 0806 20 és az ex 0813 KN-kód alá tartozó, az említett rendelet I. mellékletének X. részében felsorolt szárított gyümölcsök;
 - a 0803 90 10 KN-kód alá tartozó, az említett rendelet I. mellékletének XI. részében felsorolt banánok.
- (3) E rendelet alkalmazásában valamely termék származási országát a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁷ 60. cikkével összhangban kell meghatározni.

II. FEJEZET

Forgalmazási előírások

2. cikk

Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti gyümölcs- és zöldségfélékre vonatkozó általános forgalmazási előírás

- (1) Az 1308/2013/EU rendelet 76. cikkének (1) bekezdésében foglalt követelmények képezik az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti gyümölcs- és zöldségfélékre vonatkozó általános forgalmazási előírást.

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Uniós Vámkodex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti gyümölcs- és zöldségféléknek meg kell felelniük az említett általános forgalmazási előírásnak, kivéve, ha egyedi forgalmazási előírások vonatkoznak rájuk.

Az általános forgalmazási előírás részleteit e rendelet I. mellékletének A. része állapítja meg.

- (2) Ha azonban az (1) bekezdés szerinti gyümölcs- és zöldségfélék birtokosa igazolni tudja, hogy a termékek eleget tesznek az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága (ENSZ-EGB) által elfogadott bármely hatályos előírásnak, úgy kell tekinteni, hogy a termékek megfelelnek az (1) bekezdésben említett általános forgalmazási előírásnak.
- (3) E cikk alkalmazásában a „birtokos” az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely az érintett termékeket fizikailag birtokolja, illetve távértékesítés vagy bármilyen digitális eszköz útján eladásra kínálja őket.

3. cikk

Egyes feldolgozott gyümölcs- és zöldségtermékek és az érlelt banán származásának feltüntetése

A következő termékeken fel kell tüntetni a származási országot:

- a) az ex 0813 KN-kód alá tartozó, az 1308/2013/EU rendelet I. mellékletének X. részében meghatározott szárított gyümölcs;
- b) a 0804 20 90 KN-kód alá tartozó füge szárítva;
- c) a 0806 20 KN-kód alá tartozó szőlő szárítva;
- d) az Unió területén történő érlelésből származó, a 0803 90 10 KN-kód alá tartozó banán érlelve.

4. cikk

A gyümölcs- és zöldségfélékre, valamint a banánra vonatkozó egyedi forgalmazási előírások

- (1) A következő termékeknek vagy ágazatoknak meg kell felelniük az I. melléklet B. részében meghatározott egyedi forgalmazási előírásoknak:
 - a) alma;
 - b) citrusfélék;
 - c) kivi;
 - d) fejessaláta, fodros endíviasaláta és széles levelű endíviasaláta;
 - e) őszibarack és nektarin;
 - f) körte;
 - g) szamóca;
 - h) étkezési paprika;
 - i) csemegeszlő;
 - j) paradicsom;
 - k) banán.

- (2) Az (1) bekezdés k) pontjának alkalmazásában a következő szabály érvényes:
- a) a banánágazatra vonatkozó egyedi forgalmazási előírást az I. melléklet B. részének 11. része határozza meg az említett melléklet függelékében felsorolt banánfajtákra vonatkozóan, kivéve a feldolgozásra szánt banánt. Ez a forgalmazási előírás a szabad forgalomba bocsátás szakaszában a harmadik országokból származó banánra, az első uniós kirakodás szakaszában az Unióból származó banánra és a termesztési tájegységben a csomagoló elhagyása után frissen forgalmazott, fogyasztásra szánt banánra vonatkozik.
 - b) Az a) pontban említett egyedi forgalmazási előírások a későbbi értékesítési szakaszokban nem befolyásolják azon nemzeti szabályok alkalmazását, amelyek
 - i. nem akadályozzák a harmadik országokból vagy az Unió más régióiból származó és az első albekezdésben említett forgalmazási előírásnak megfelelő banán szabad forgalmazását; és
 - ii. nem összeegyeztethetetlenek az első albekezdésben említett forgalmazási előírással.

5. cikk

A forgalmazási előírások alkalmazása alóli kivételek és mentességek

- (1) Az 1308/2013/EU rendelet 76. cikkének (2) és (3) bekezdésétől eltérve:
- a) a következő termékeknek nem kell megfelelniük a forgalmazási előírásoknak:
 - i. olyan termékek, amelyeken fel van tüntetve a „feldolgozásra szánt” vagy a „takarmányozásra” szöveg vagy ennek megfelelő más megfogalmazás, és amelyek:
 - ipari feldolgozásra szánt termékek, vagy
 - a fogyasztók általi személyes felhasználás és feldolgozás céljából kiskereskedelmi forgalomban értékesített termékek, vagy
 - az e bekezdés b) pontjának xvii. alpontja szerinti termékek előállítására szánt termékek, vagy
 - az állati takarmányozásra vagy más, nem élelmezési célú felhasználásra szánt termékek;
 - ii. olyan termékek, amelyeket a termelő személyes felhasználás céljára közvetlenül a fogyasztóknak értékesít saját birtokán vagy egy adott, az illetékes hatóság által meghatározott termelési területen belül:
 - egy helyi piacon kizárólag termelők számára fenntartott helyen, vagy
 - közvetlen kiszállítás útján;
 - iii. az 1308/2013/EU rendelet I. mellékletének IX. részében gyümölcs- és zöldségféléként besorolt növények magjainak csíráztatásából származó, ehető csíráként forgalmazott termékek.
 - iv. egy adott régió olyan termékei, amelyek a térség kiskereskedelmében – illetve kivételes és megfelelően indokolt esetben az e cikk (4) bekezdésében

meghatározott feltételek szerint – kerülnek értékesítésre a kialakult, hagyományos helyi fogyasztási igények kielégítése céljából;

- b) a következő termékeknek nem kell megfelelniük a forgalmazási előírásnak, kivéve a származási országnak az 1308/2013/EU rendelet 76. cikkének (1) bekezdése szerinti feltüntetése tekintetében:
- i. az ex 0709 51–ex 0709 56 és a 0709 59 KN-kód alá tartozó nem termesztett gomba;
 - ii. a 0709 99 40 KN-kód alá tartozó kapribogyó;
 - iii. a 0802 11 10 KN-kód alá tartozó keserűmandula;
 - iv. a 0802 12 KN-kód alá tartozó mandula héj nélkül;
 - v. a 0802 22 KN-kód alá tartozó mogyoró héj nélkül;
 - vi. a 0802 32 KN-kód alá tartozó dió héj nélkül;
 - vii. a 0802 52 KN-kód alá tartozó pisztácia héj nélkül;
 - viii. a 0802 62 KN-kód alá tartozó makadámia dió héj nélkül;
 - ix. a 0802 92 KN-kód alá tartozó fenyőmag héj nélkül;
 - x. a 0802 99 10 KN-kód alá tartozó pekándió;
 - xi. a 0802 99 90 KN-kód alá tartozó más dióféle;
 - xii. a 0803 10 90 KN-kód alá tartozó plantain szárítva;
 - xiii. a 0805 KN-kód alá tartozó citrusfélék szárítva;
 - xiv. a 0813 50 31 KN-kód alá tartozó trópusi diófélék keveréke;
 - xv. a 0813 50 39 KN-kód alá tartozó más diófélék keveréke;
 - xvi. a 0910 20 KN-kód alá tartozó sáfrány;
 - xvii. az 1308/2013/EU rendelet I. mellékletének IX. részében szereplő, gyümölcs- és zöldségféléként besorolt olyan termékek, amelyek az alkalmazandó ENSZ-EGB előírásban feltüntetett tisztításon túlmenően bármilyen előkészítésen estek át, vagy amelyek az általános forgalmazási előírás értelmében nem tekinthetők sértetlennek, és amelyek frissen vagy főzve közvetlenül fogyaszthatók.
- c) az 1308/2013/EU rendelet 222. cikkében említett megállapodások és döntések hatálya alá tartozó vagy az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁸ 52. cikke szerinti operatív programok keretében támogatott ingyenes szétosztástól eltérő adományozás esetén az e rendelet hatálya alá tartozó termékeknek – a jelölési rendelkezések kivételével – meg kell felelniük az általános forgalmazási előírásnak, feltéve, hogy a termékeken egyértelműen szerepel az „adományozásra szánt” vagy egy azzal egyenértékű jelölés.

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2115 rendelete (2021. december 2.) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 435., 2021.12.6., 1. o.).

- (2) Az 1308/2013/EU rendelet 76. cikkének (2) és (3) bekezdésétől eltérve a következő termékeknek nem kell megfelelniük a forgalmazási előírásoknak az érintett tagállam által meghatározott adott termelési területen belül, beleértve azt az esetet is, amikor a szóban forgó termelési terület az érintett tagállamok által meghatározott transznacionális terület:
- a) a termelő által az előkészítő és csomagoló állomásoknak és tárolóhelyeknek eladott vagy leszállított, vagy a termelő gazdaságából az említett állomások felé továbbított termékek;
 - b) a tárolóhelyekről az előkészítő és csomagoló állomásokra átszállított termékek;
 - c) azok az uniós eredetű termékek, amelyek *vis maior* helyzet⁹ miatt nem felelnek meg az e rendeletben meghatározott forgalmazási előírásoknak; ilyen helyzetben a tagállamok dönthetnek úgy, hogy területükön a termékek az általuk meghatározott feltételek mellett forgalmazhatók.
- (3) Az (1) bekezdés a) pontjának i. és ii. pontjában, a c) pontban és a (2) bekezdésben előírt eltérések alkalmazása érdekében a kereskedőknek bizonyítaniuk kell a tagállam illetékes hatósága számára, hogy az érintett termékek megfelelnek az említett bekezdésekben meghatározott feltételeknek, különös tekintettel a termékek tervezett felhasználására.
- (4) A kereskedők csak akkor alkalmazhatják az (1) bekezdés a) pontjának iv. alpontjában meghatározott eltérést, ha a tagállamok korábban szabályokat fogadtak el az ilyen termékek mentesítésére. Az ilyen szabályok nem akadályozhatják vagy torzíthatják a versenyt a belső piac jelentős részén, nem veszélyeztethetik a szabad kereskedelmet vagy a Szerződés 39. cikkében rögzített célkitűzések bármelyikének megvalósítását. A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot az általuk e tekintetben elfogadott szabályokról. A Bizottság tájékoztatja a tagállamokat az ilyen szabályokról szóló értesítésekről.
- (5) A (2) bekezdés c) pontjában és a (4) bekezdésben említett értesítéseket az (EU) 2017/1183 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletnek¹⁰ megfelelően kell megküldeni.

6. cikk

Az ellátási lánc egészére vonatkozó információk

- (1) Az I. mellékletben foglalt jelölési rendelkezésekben megállapított jelölési információkat a csomagolás egyik oldalán jól látható helyen, olvashatóan kell feltüntetni, vagy kitorölhetetlenül közvetlenül a csomagolási egységre nyomtatva, vagy egy olyan címkén, amely a csomagolási egység szerves része, illetve ahhoz van rögzítve, továbbá ezek az információk nem lehetnek félrevezetők.
- (2) Azon ömlesztve szállított áruk esetében, amelyeket közvetlenül rakodnak a szállítóeszközökre, az (1) bekezdésben említett jelölési információknak szerepelniük kell vagy az árukat kísérő okmányon vagy a szállítóeszközökön belül jól látható helyen elhelyezett feliraton.

⁹ A Bizottság C(88)1696 közleménye a *vis maior* agrárjogi fogalmáról (HL C 259., 1988.10.5., 10. o.).

¹⁰ A Bizottság (EU) 2017/1183 felhatalmazáson alapuló rendelete (2017. április 20.) az 1307/2013/EU és az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az információk és dokumentumok Bizottsághoz való eljuttatása tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 171., 2017.7.4., 100. o.).

- (3) A 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv¹¹ 2. cikkének 7. pontja szerinti, távollevők között kötött szerződések esetében a tájékoztatást a vásárlás befejezését megelőzően kell rendelkezésre bocsátani, ideértve a ténylegesen eladásra kínált termék egyetlen származási országára vonatkozó információt is.
- (4) A számlákon és kísérő dokumentumokon – kivéve a fogyasztónak szánt elismervényt – fel kell tüntetni a termékek nevét és származási országát, valamint adott esetben – ha egy adott termékspecifikus forgalmazási előírás azt megköveteli – a minőségi osztályt, fajtát vagy kereskedelmi típust, illetve azt a tényt, hogy a terméket feldolgozásra szánták.
- (5) Az I. melléklet B. részében említett regionális vagy helyi eredet feltüntetésének lehetősége nem érinti a bizonyos földrajzi jelzéseknek az 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹² alapján biztosított oltalmat.

7. cikk

Jelölési információk a kiskereskedelmi szakaszban

- (1) A kiskereskedelmi szakaszban az e rendeletben előírt jelölési információkat olvashatóan és szembetűnő helyen kell megjeleníteni. A termékeket úgy lehet értékesítésre kínálni, ha a kiskereskedő a termék közvetlen közelében jól láthatóan, olvashatóan, a fogyasztót nem félrevezető módon feltüntette a származási országra és – adott esetben – a minőségi osztályra, a méretre és a fajtára vagy a kereskedelmi típusra vonatkozó jelölési információkat.

Nem tüntethetők fel jobb/kiváló minőséget sugalló további kifejezések. A címke nem tartalmazhat különösen minőségi leírást, kivéve az I. mellékletben meghatározott jelölési követelményben meghatározott információkat.

Ha fel van tüntetve a csomagoló és/vagy a feladó országa, vagy ha a feltüntetett fajta neve helynevet tartalmaz, a származási országot jelölő karaktereknek nagyobbaknak és láthatóbbaknak kell lenniük, mint a csomagoló és/vagy a feladó országának és a fajtának, ha eltérnek egymástól.

- (2) Az 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹³ értelmében előrecsomagolt termékek esetében a forgalmazási előírásokban előírt valamennyi információ mellett a nettó tömeget is fel kell tüntetni az említett rendeletben meghatározott szabályoknak megfelelően.

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/83/EU irányelve (2011. október 25.) a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 64. o.).

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 1151/2012/EU rendelete (2012. november 21.) a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről (HL L 343., 2012.12.14., 1. o.).

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács 1169/2011/EU rendelete (2011. október 25.) a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 18. o.).

8. cikk
Termékkeverékek

- (1) A legfeljebb 10 kg nettó tömegű, e rendelet hatálya alá tartozó különféle termékek vagy termékfajták keverékét tartalmazó csomagolási egységek értékesítése az alábbi feltételekkel megengedett:
 - a) a termékek vagy termékfajták egységes minőségűek, minden egyes termék vagy termékfajta megfelel a vonatkozó termékspecifikus forgalmazási előírásnak vagy – ha adott termékre nem vonatkozik forgalmazási előírás – az általános forgalmazási előírásnak;
 - b) a csomagolási egységet e rendeletnek és az 1169/2011/EU rendelet alkalmazandó rendelkezéseinek megfelelően címkézték; és
 - c) a különböző termékek keveréke nem vezeti félre a fogyasztót.
- (2) Az (1) bekezdés a) pontjában előírt követelmények nem alkalmazandók termékkeverékekben található azon termékekre, amelyek nem az 1. cikk szerinti gyümölcs- és zöldség-, szárítottgyümölcs- vagy banánágazat termékei.
- (3) Ha az e rendelet hatálya alá tartozó különböző termékekből vagy termékfajtákból álló keveréket alkotó termékek több tagállamból vagy harmadik országból származnak, a származási országok nevét – az esetnek megfelelően – az alábbi jelölések egyikével lehet helyettesíteni:
 - a) „EU”;
 - b) „Nem EU”;
 - c) „EU és nem EU”.

III. FEJEZET

Az importált termékekre vonatkozó forgalmazási előírások

9. cikk

Azok a feltételek, amelyek alapján az importált termékek azonos megfelelőségi szintűnek tekinthetők

- (1) Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett ágazat tekintetében a Bizottság valamely harmadik ország kérésére jóváhagyhatja a forgalmazási előírásoknak való megfelelésre vonatkozó azon ellenőrzéseket, amelyek elvégzésére az adott harmadik ország által az Unióba történő behozatal előtt került sor.
- (2) Az (1) bekezdésben említett jóváhagyás az (EU) 2023/xxxx *[Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a C(2023) 5449 jelzetű jogszabály számát]* bizottsági végrehajtási rendelet¹⁴ 8. cikkének (2) bekezdésével összhangban azoknak a harmadik országoknak adható meg, amelyek az Unióba importált termékekre vonatkozóan eleget tesznek az uniós forgalmazási előírásoknak vagy a velük legalább egyenértékű előírásoknak.

¹⁴ A Bizottság (EU) 2023/xxxx végrehajtási rendelete [...] a gyümölcs- és zöldségágazat, egyes feldolgozott gyümölcs- és zöldségtermékek, valamint a banánágazat forgalmazási előírásoknak való megfelelésének ellenőrzésére vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L [...], [...], [...] o.) *[Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a C(2023) 5449 jelzetű jogszabály számát]*.

- (3) A jóváhagyás csak az érintett harmadik országból származó termékekre érvényes, illetve egyes termékekre korlátozható.
- (4) Az (1) bekezdés szerinti jóváhagyás megszerzése érdekében a forgalmazási előírásoknak való megfelelés ellenőrzésének elvégzéséért felelős harmadik országbeli ellenőrző szervezetnek:
- a) hivatalos szervezetnek vagy egy harmadik ország illetékes hatósága által hivatalosan elismert szervezetnek kell lenniük;
 - b) kielégítő garanciákat kell nyújtaniuk, és rendelkezniük kell az ellenőrzéseknek az (EU) 2023/xxxx [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a C(2023) 5449 jelzetű jogszabály számát] végrehajtási rendelet 10. cikke (1) bekezdésében említett módszerek vagy velük egyenértékű módszerek szerinti elvégzéséhez szükséges személyzettel, felszereléssel és létesítményekkel.

IV. FEJEZET

Záró rendelkezések

10. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az 543/2011/EU rendelet, valamint az 1333/2011/EU és az 1666/1999/EK végrehajtási rendelet hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett rendeletekre történő hivatkozásokat az e rendeletre, illetve adott esetben az (EU) 2023/xxxx [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a C(2023) 5449 jelzetű jogszabály számát] végrehajtási rendeletre való hivatkozásoknak kell tekinteni, és az e rendelet II. mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

11. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2025. január 1-jétől kell alkalmazni az 5. cikk (1) bekezdése c) pontjának kivételével, amely az e rendelet hatálybalépésének napjától alkalmazandó.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én. 2023.8.17.

a Bizottság részéről
elnök
Ursula VON DER LEYEN